

Aarhus Kommune
Kultur og Borgerservice
Sundhed og Omsorg
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

8. oktober 2020

Høringssvar fra Folkeoplysningssamvirket i Aarhus Kommune

Kultur & Sundhed. En fælles plan for Aarhus Kommune

“Man skal gøre noget sundt og meningsfuldt sammen med andre. Det er nøglen til mental sundhed.”

Søren Brostrøm, Sundhedsstyrelsens direktør, på Covid-19-pressemøde 29. september 2020

Folkeoplysningssamvirket har haft mulighed for at følge Kultur og Borgerservices og Sundhed og Omsorgs arbejde med den foreliggende Kultur & Sundhedsplan. Vi har bl.a. deltaget i forhøringen i 2019 og aftenskoler har bidraget til case-samlingen.

Vi sætter stor pris på dette initiativ, da Kultur & Sundhedsplanen er en erkendelse af den positive virkning, som kultur og kunst har på det enkelte menneskes sind og trivsel. Det er godt, at de 2 magistrater nu søger at samle kulturaktørerne i Aarhus Kommune i tværgående fællesskaber for bedre at kunne understøtte og udvikle kultur- og sundhedsfeltet.

Hos aftenskolerne er vi nemlig hver dag vidne til, at kulturaktiviteter og den derigennem tilknyttede videnstiltagelse gør noget specifikt for den enkelte kursist. Man bliver opstemt, når man kan huske de japanske tegn, spille indledningen af Rachmaninovs 3. klaverkoncert, tør møde frem på holdet trods sin angst, har hånd i hanke med leret. Den folkeoplysende voksenundervisning har ydermere den unikke værdi at styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og deltage engageret i samfundslivet. Denne aktive mestringsevne bidrager til at øge tilfredsheden med ens handlemuligheder og livet.

1/Viden, erfaringer og netværk – udbygning af dokumentation

Vi noterer os, at der under afsnittet *Viden, erfaringer og netværk* står, at man “vil inspirere til brugen af kunst og kultur gennem videndeling og på samme tid understøtte og bidrage til vidensopbygning”. Vi vil i den forbindelse henvise til undersøgelsen *Aftenskolerne og mental sundhed i Aalborg Kommune (2016)*, som Folkeoplysningssamvirket i Aalborg og Aalborg Kommune sammen rekvirerede hos Videncenter for folkeoplysning (VIFO) til belysning af aftenskolernes potentiale for at skabe mental sundhed og trivsel. Vi vil foreslå, at der udarbejdes en lignende analyse af eksisterende folkeoplysende kulturaktiviteter i Aarhus Kommune og den rolle, som de spiller i forebyggelse og sundhedsfremme hos den brede gruppe af borgere i kommunen. Så værdien af denne indirekte besparelse på Aarhus Kommunes budgetter bliver tydelig. Vi aftenskoler i Aarhus Kommune deltager gerne i en sådan undersøgelse af vore tilbud til borgerne og den samfundsmæssige værdi heraf for Aarhus Kommune.

2/Nye samarbejdsmodeller og praksis på tværs

Netværk og partnerskaber på kryds og tværs er afgørende for at hægte kultur- og sundhedsplanen sammen. Aftenskolerne i Aarhus Kommune udgør en bred og varieret gruppe af små, større og store skoler, der alle gerne vil indgå i partnerskaber. Vi vil opfordre til at tænke aftenskolerne, uanset størrelse, ind i planlægningen af de kommende projekter og partnerskaber – eventuelt gennem offentligt udbud med gennemsigtighed for de interesserede aktører.

Øge tilgængeligheden af kultur og sundhedsinitiativer for alle

Vi kan kun bakke op om, at man i Aarhus Kommune vil øge tilgængeligheden af kultur- og sundhedsinitiativer for alle borgere. For den sociale ulighed i Danmark i sundhed er desværre stadig stor, men alder, køn, etnicitet, uddannelse, økonomi og bydel må ikke være afgørende for, om man som borger får et indholdsrigt og sundt liv. Heller ikke i Aarhus Kommune. Den folkeoplysende voksenundervisning er åben for alle. Vi aftenskoler vil gerne være med til at udvikle mangeartede tilbud, der kan række ud til endnu flere af Aarhus Kommunes borgere. Vi udgør jo en mangfoldighed af skoletyper, aktiviteter og kursusudbud, så vi dækker bredt.

3/Udvikling af nye velfærds løsninger

Afprøve kulturens virke på 3 udvalgte velfærdsområder – 2 områder mere

Der er medtaget 3 velfærdsområder – *børn og unge, rehabilitering* samt *beskæftigelse* – vi finder, at områderne *ældre* samt *mere kultur og sundhed for flere* er lige så vigtige at medtage.

Arbejdsgruppen bag udkastet til planen har sikkert tænkt ældre borgere ind under *Rehabilitering*. Mange ældre indenfor 60+-aldergrupperne er bestemt ikke alle syge eller i genoptræningsforløb, men der kan være behov for forebyggelse af livsstilssygdomme og ensomhed. Vi vil derfor foreslå, at *ældre* medtages som et selvstændigt område.

Vi savner i planen blik for værdien af borgernes aktive deltagelse i og udøvelse af kulturaktiviteter både for borgeren selv og den samfundsmæssige gevinst heraf for lokalsamfund og kommune. Derfor bør *mere kultur og sundhed for flere* medtages. År 2020 med COVID-19-udfordringerne, ikke mindst nedlukningsperioden, har med al tydelighed vist, hvor livgivende kulturaktiviteter er for alle. Ikke mindst når man er sammen hver for sig.

Der venter nu et stort arbejde med udfoldning af Kultur & Sundhedsplanens anbefalinger, etablering af partnerskaber, igangsættelse og forankring af prøvehandling, formidling, økonomi og inddragelse af aktører. – Vi aftenskoler er parate til at bidrage indenfor de rammer, som vi arbejder.

Venlige hilsner

Folkeoplysningssamvirket i Aarhus